

بررسی و تحلیل گروه مشاوران کیش

چشم‌انداز صنایع غذایی و کشاورزی

۳۰ مهر ۱۴۰۲

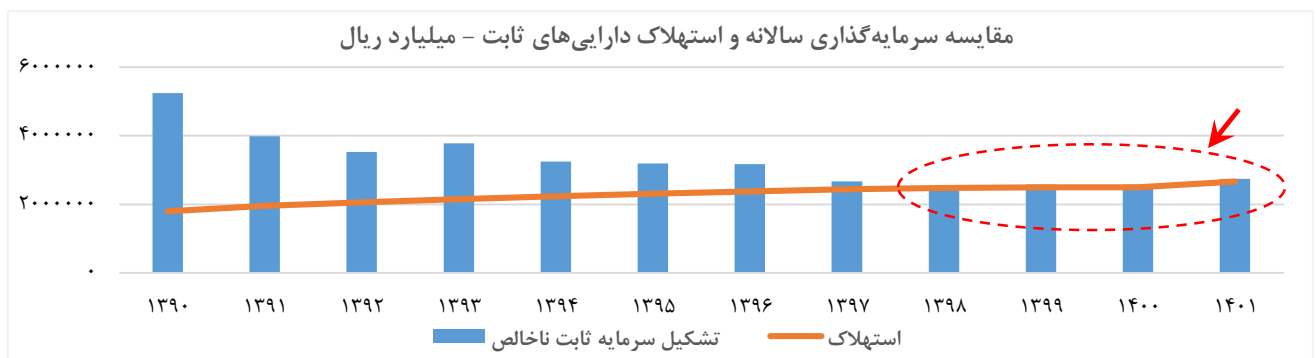
اقتصاد ایران در یک نگاه

• رشد اقتصادی

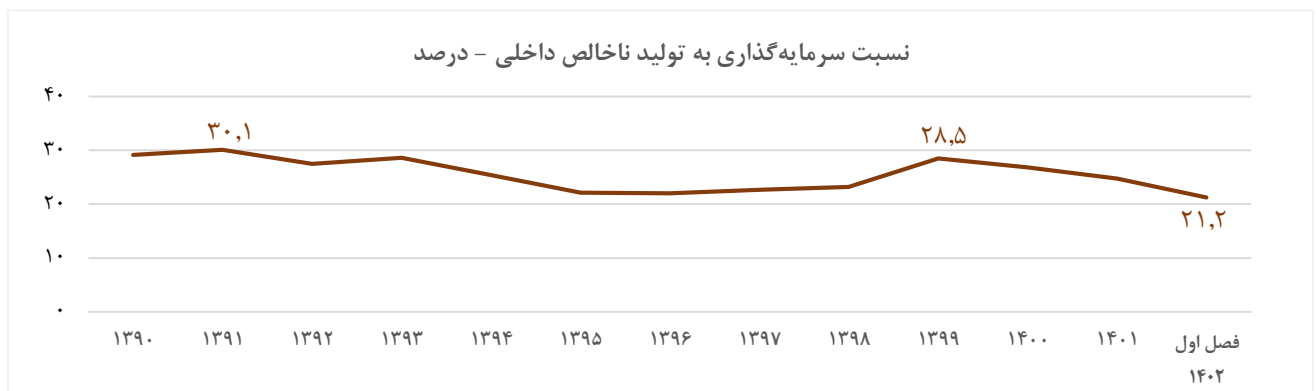
رشد اقتصادی کشور در فصل نخست سال ۱۴۰۲ به ۶.۲ درصد رسید که یکی از بالاترین نرخ رشد های فصلی در سال های اخیر است. به لحاظ رشد سالانه باید گفت از سال ۱۳۹۰ تاکنون، میانگین رشد اقتصادی کشور برابر با ۱.۴ درصد بوده است. طی این دوره بیشترین نرخ رشد با رقم ۸.۷ درصد مربوط به سال ۱۳۹۵ و کمترین نرخ رشد با رقم ۳- درصد مربوط به سال ۱۳۹۷ است. نرخ رشد اقتصادی سه سال گذشته، بیشتر از میانگین رشد اقتصادی دهه ۹۰ بوده است.

• عوامل محدودکننده رشد اقتصادی

عملکرد رشد اقتصادی سه سال گذشته نسبتاً قابل توجه بوده و منجر به خروج اقتصاد از رکود سال های ۱۳۹۷ و ۱۳۹۸ شده است. با وجود عملکرد نسبتاً مناسب رشد اقتصادی در سه سال اخیر، برخی عوامل رشد اقتصادی سال های آتی را ناپایدار می کنند. مهمترین تهدید رشد اقتصادی آتی، وضعیت سرمایه گذاری است. اگرچه نرخ رشد سرمایه گذاری در سال ۱۴۰۱ مثبت بوده و در فصل نخست سال ۱۴۰۲ نیز تداوم یافته است، ولی همچنان مقدار واقعی سرمایه گذاری در مقایسه با عملکرد سال ۱۳۹۰ به میزان قابل توجهی کمتر است. میزان سرمایه گذاری های جدید سالانه به اندازه ای است که صرفاً می تواند جبران استهلاک سالانه دارایی های سرمایه ای کشور را نماید. تداوم این روند، می تواند منجر به ناپایداری رشد اقتصادی در سال های آینده شود.

شاخص مهمی که می تواند وضعیت سرمایه گذاری در اقتصاد را نشان دهد، نرخ سرمایه گذاری یا همان «نسبت سرمایه گذاری به تولید ناخالص داخلی» است. این شاخص در اقتصاد ایران نسبت به روند بلندمدت خود در سطح پایین تری قرار دارد و حتی طی دو سال گذشته نیز مقدار آن کاهش یافته است.

متغیرهای کلان اقتصاد ایران

سه ماهه نخست ۱۴۰۲	۱۴۰۱	۱۴۰۰	۱۳۹۹	۱۳۹۸	شرح
۶,۲	۴,۰	۴,۴	۳,۶	-۶,۵	رشد اقتصادی (درصد)
۲,۰	۶,۷	۰,۰	۲,۵	-۵,۹	رشد تشکیل سرمایه (درصد)
-	۳۱,۱	۳۹	۴۰,۶	۳۱,۳	رشد نقدینگی (درصد)
-	۴۶,۵	۴۶,۲	۴۷,۱	۴۱,۲	تورم مصرف کننده (درصد)
-	۳۶	۶۰,۹	۵۵,۲	۳۷,۵	تورم تولید کننده (درصد)

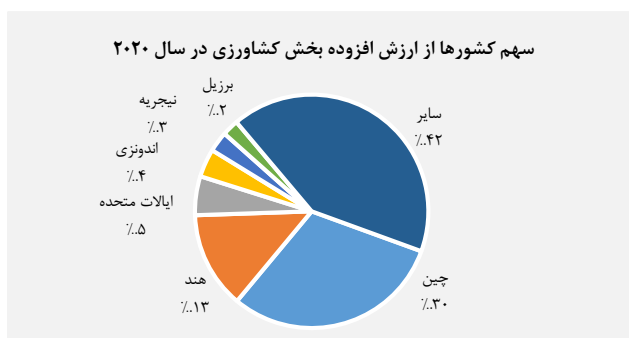
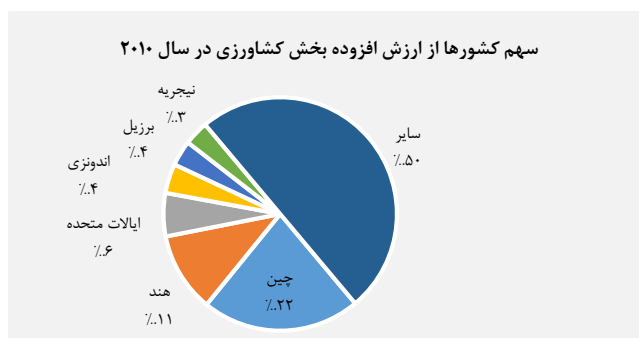
اقتصاد جهان در یک نگاه

• سهم از ارزش افزوده کشاورزی جهانی

مطابق آمار منتشر شده از سوی بانک جهانی، ارزش افزوده حقیقی کشاورزی، جنگلداری و ماهیگیری کل جهان در سال ۲۰۱۰ معادل ۲۷۳۹ میلیارد دلار بود. این رقم در سال ۲۰۲۰ به ۳۶۴۲ میلیارد دلار رسیده است که رشد متوسط سالانه معادل ۳.۹ درصد داشته است.

در سال ۲۰۱۰ کشور چین ۲۲ درصد از ارزش افزوده کشاورزی، جنگلداری و ماهیگیری کل جهان را ایجاد کرده است. کشورهای هند، ایالات متحده، اندونزی و برزیل در آن سال به ترتیب ۱۱ درصد، ۶ درصد، ۴.۱ درصد و ۳.۵ درصد در ایجاد ارزش افزوده این بخش سهیم بوده‌اند. ایران با سهمی معادل ۱.۲ درصد در جایگاه هفدهم قرار داشته است.

در سال ۲۰۲۰ در مقایسه با سال ۲۰۱۰ کشور چین علاوه بر حفظ جایگاه نخست، فاصله خود را با سایر کشورها افزایش داده است؛ به نحوی که در سال ۲۰۲۰ سهم این کشور از ارزش افزوده کشاورزی، جنگلداری و ماهیگیری کل جهان برابر با ۳۰.۵ درصد بوده است. از این لحاظ کشورهای هند (۱۳.۴ درصد)، ایالات متحده (۵.۴ درصد)، اندونزی (۳.۹ درصد) و نیجریه (۲.۸ درصد) به ترتیب در رتبه دوم تا پنجم قرار گرفته‌اند. در این سال سهم ایران زیر یک درصد بوده است.

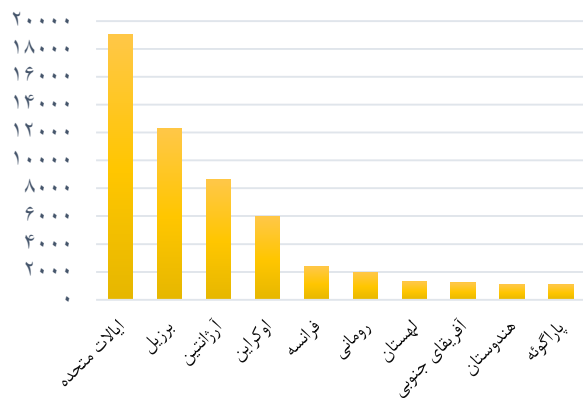

• تجارت جهانی ذرت و گندم

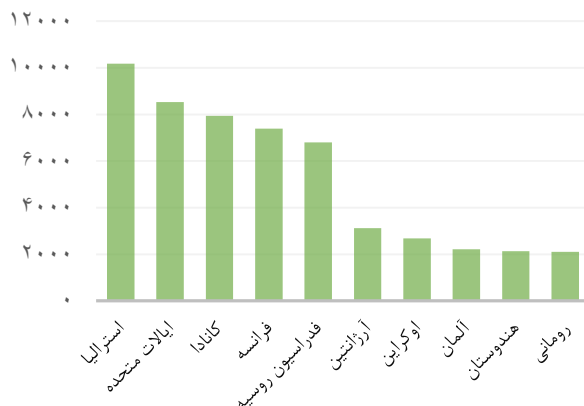
ارزش صادرات جهانی ذرت در سال ۲۰۲۲ بیش از ۶۲ میلیون دلار بوده که سهم ایالات متحده از آن بیش از ۳۰ درصد گزارش شده است. پس از این کشور، کشورهای برزیل، آرژانتین، اوکراین، فرانسه، رومانی، لهستان، آفریقای جنوبی، هند و پاراگوئه به ترتیب در رتبه‌های دوم تا دهم قرار داشته‌اند. عمده واردکنندگان ذرت در سال ۲۰۲۲ نیز به ترتیب کشورهای چین، ژاپن، مکزیک، جمهوری کره، اسپانیا، ویتنام، مصر، ایتالیا، ایران و کلمبیا بوده‌اند.

همچنین، ارزش صادرات جهانی گندم در این سال مبلغی بیش از ۶۶ میلیون دلار گزارش شده که بیشترین سهم از این مبلغ به ترتیب متعلق به کشورهای استرالیا، ایالات متحده، کانادا، فرانسه، روسیه، آرژانتین، اوکراین، آلمان، هند و رومانی بوده است. در خصوص واردات این محصول نیز کشورهای اندونزی، مصر، چین، ترکیه، ایتالیا، الجزایر، فیلیپین، مراکش، ژاپن و نیجریه به ترتیب در رتبه‌های اول تا دهم جای داشته و جایگاه ایران از این نظر رتبه ۳۲ بوده است.

عمده صادرکنندگان ذرت سال ۲۰۲۲

عمده صادرکنندگان گندم سال ۲۰۲۲

عملکرد بخش صنایع غذایی و کشاورزی

• سطح برداشت و تولید محصولات کشاورزی

در سال زراعی ۱۴۰۱-۱۴۰۰ سطح محصولات زراعی کل کشور ۱۲.۶ میلیون هکتار بوده که از این مقدار ۶.۵ میلیون هکتار اراضی آبی و ۶.۱ میلیون هکتار اراضی دیم بوده است. به لحاظ تفکیک گروه محصول سهم سطح مربوط به غلات ۷۶ درصد، حبوبات ۴.۹ درصد، محصولات صنعتی ۴.۸ درصد، سبزیجات ۳.۵ درصد، محصولات جالیزی ۱.۶ درصد، نباتات علوفه‌ای ۸.۳ درصد و سایر محصولات ۰.۹ درصد بوده است.

از نظر استانی، استان خوزستان با ۶.۹ درصد سطح برداشت محصولات زراعی، بیشترین سطح برداشت را به خود اختصاص داده است. استان‌های آذربایجان شرقی (۷.۵ درصد)، کرمانشاه (۶.۷ درصد)، فارس (۶.۴ درصد) و کردستان (۶.۲ درصد) نیز در رده‌های بعدی قرار گرفته‌اند. کمترین سطح برداشت محصولات زراعی متعلق به استان یزد بوده است. از کل اراضی برداشت شده، حدود ۸۵ میلیون تن انواع محصولات زراعی برداشت شده است. از این میزان محصول تولید شده، تقریباً ۹۳ درصد متعلق به اراضی با کشت آبی و ۷ درصد مابقی مربوط به اراضی با کشت دیم بوده است. از نظر تفکیک گروه محصول نیز سهم تولید مربوط به غلات ۲۵ درصد، حبوبات ۰.۶ درصد، محصولات صنعتی ۱۷ درصد، سبزیجات ۲۰ درصد، محصولات جالیزی ۶ درصد، نباتات علوفه‌ای ۳۱ درصد و سایر محصولات ۰.۳ درصد بوده است.

در این سال زراعی در مقایسه بین استان‌ها، ۱۶.۷ درصد از کل میزان محصولات تولید شده کشور از آن استان خوزستان بوده است. استان‌های فارس (۱۱.۴ درصد)، خراسان رضوی (۶ درصد)، آذربایجان غربی (۴.۸ درصد) و اصفهان (۴.۵ درصد) نیز در رده‌های دوم تا چهارم قرار گرفته‌اند. در این رده‌بندی، استان کهگیلویه و بویراحمد با سهمی معادل ۰.۵ درصد از کل تولید کشور آخرین رتبه را داشته است.

سطح برداشت و تولید محصولات زراعی کل کشور به تفکیک گروه محصول (میلیون هکتار/میلیون تن)

سال زراعی	شرح	جمع	غلات	حبوبات	محصولات صنعتی	سبزیجات	محصولات جالیزی	نباتات علوفه‌ای	سایر محصولات
۱۳۹۸-۱۳۹۹	سطح برداشت	۱۲,۲	۸,۷	۰,۸	۰,۶	۰,۶	۰,۳	۱,۲	۰,۱
	تولید	۹۱,۸	۲۳,۱	۰,۸	۱۴,۲	۲۰,۹	۷,۵	۲۵,۱	۰,۲
۱۳۹۹-۱۴۰۰	سطح برداشت	۱۱,۱	۸,۵	۰,۶	۰,۶	۰,۴	۰,۲	۰,۸	۰,۱
	تولید	۷۰,۵	۱۷,۳	۰,۵	۱۳,۲	۱۴,۷	۵,۰	۱۹,۷	۰,۲
۱۴۰۰-۱۴۰۱	سطح برداشت	۱۲,۶	۹,۶	۰,۶	۰,۶	۰,۴	۰,۲	۱,۰	۰,۱
	تولید	۸۴,۸	۲۱,۳	۰,۵	۱۴,۴	۱۶,۸	۵,۴	۲۶,۲	۰,۲

منبع: آمارنامه کشاورزی، وزارت جهاد کشاورزی

• شاخص تولید صنایع غذایی

شاخص تولید رشته فعالیت غذایی و آشامیدنی به جز قند و شکر بر مبنای داده‌های شرکت‌های بورسی در شهریور ماه ۱۴۰۲ نسبت به ماه مشابه سال قبل، کاهش ۸.۶ درصدی و نسبت به ماه قبل همین سال افزایش ۷.۷ درصدی را تجربه کرده است. همچنین، شاخص فروش این رشته فعالیت در شهریور ماه ۱۴۰۲ در مقایسه با ماه مشابه سال قبل با کاهش ۶ درصدی و نسبت به ماه قبل سال جاری با افزایش ۱.۵ درصدی همراه بوده است.

• تحولات قیمت محصولات غذایی

بررسی شاخص قیمت مصرف‌کننده شهریور ۱۴۰۲ مرکز آمار ایران نشان می‌دهد تورم ماهانه برای گروه‌های عمده «خوراکی‌ها و آشامیدنی‌ها» معادل ۱.۴ درصد بوده است. رشد شاخص قیمت این گروه در ۱۲ ماه منتهی به شهریور ۱۴۰۲ برابر با ۵۸.۵ درصد اعلام شده است. در بین اقلام مختلف محصولات خوراکی و آشامیدنی، اقلام «گوشت قرمز و گوشت ماکیان» و «روغن‌ها و چربی‌ها» به ترتیب با ۹۰.۲ درصد و ۸۹ درصد افزایش قیمت سالانه، در رده‌های اول و دوم افزایش قیمت‌ها قرار داشته‌اند. شایان ذکر است که گروه خوراکی‌ها و آشامیدنی‌ها، به طور متوسط سهمی نزدیک به ۲۹ درصد در سبد مصرفی خانوارهای کل کشور دارد که البته این سهم بین دهک‌های مختلف درآمدی متفاوت است.

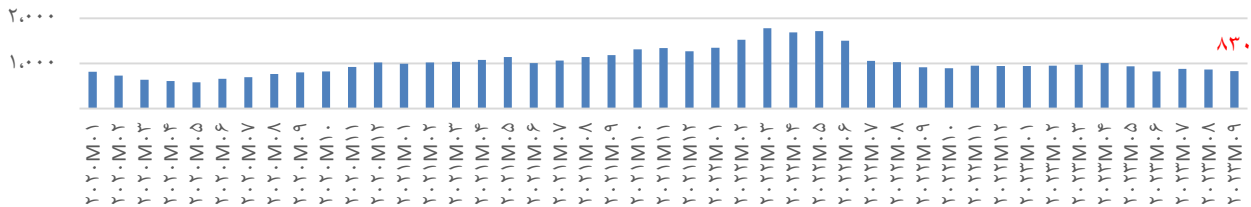
مرور بازارهای جهانی
متوسط قیمت اقلام غذایی و کشاورزی

پیش‌بینی سال			عملکرد ماه	
رشد	متوسط قیمت ۲۰۲۴	متوسط قیمت ۲۰۲۳	متوسط قیمت ماه September ۲۰۲۳	
۴,۱	۱۰۲۰	۹۸۰	۸۲۹,۶	روغن پالم (\$/mt)
-	-	-	۸۹۴,۸	روغن آفتابگردان (\$/mt)
- ۱,۳	۱۱۰۵	۱۱۲۰	۱۱۱۱,۶	روغن سویا (\$/mt)
- ۵,۶	۲,۶	۲,۷	۳,۶	کاکائو (\$/kg)
- ۳,۴	۵۷۰	۵۹۰	۵۰۹,۳	کنجاله سویا (\$/mt)
- ۱۱,۱	۲۴۰	۲۷۰	۲۲۴	ذرت (\$/mt)
- ۳,۹	۴۹۰	۵۱۰	۶۲۰	برنج تایلندی ۵٪ (\$/mt)
۳,۱	۱,۷	۱,۶	۱,۶	موز (\$/kg)
- ۵	۱,۱	۱,۲	۱,۸	پرتقال (\$/kg)
+ ۲,۲	۰,۴۶	۰,۴۵	۰,۶	شکر (\$/kg)
- ۵,۶	۳۳۵	۳۵۵	۳۱۴,۷	گندم US, HRW (\$/mt)
+ ۲,۹	۵,۴	۵,۳	۵,۲	گوشت گوساله (\$/kg)
-	-	-	۱۰	گوشت گوسفند (\$/kg)
- ۳,۰	۳,۲	۳,۳	۳	گوشت مرغ (\$/kg)

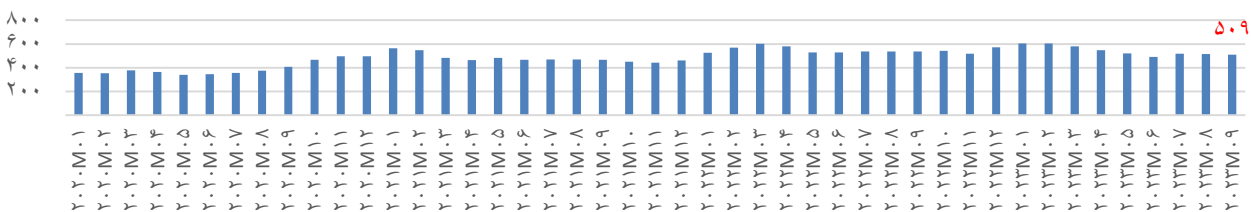
شاخص قیمت بانک جهانی به قیمت‌های ثابت (۲۰۱۰=۱۰۰)

پیش‌بینی			عملکرد	
رشد	متوسط قیمت ۲۰۲۴	متوسط قیمت ۲۰۲۳	متوسط قیمت ماه September ۲۰۲۳	
- ۲,۸	۱۲۸,۷	۱۳۲,۴	۱۲۹,۲	شاخص قیمت مواد غذایی
- ۱,۹	۱۲۲,۴	۱۲۴,۷	۱۱۶,۲	شاخص قیمت روغن‌ها
- ۷,۸	۱۲۵,۳	۱۳۵,۸	۱۲۷,۸	شاخص قیمت غلات
+ ۲,۲	۷۷,۳	۷۵,۷	۷۴,۷	شاخص قیمت مواد خام
- ۷,۱	۱۳۸,۲	۱۴۸,۷	۱۵۷,۵	شاخص قیمت آفت‌کش‌ها

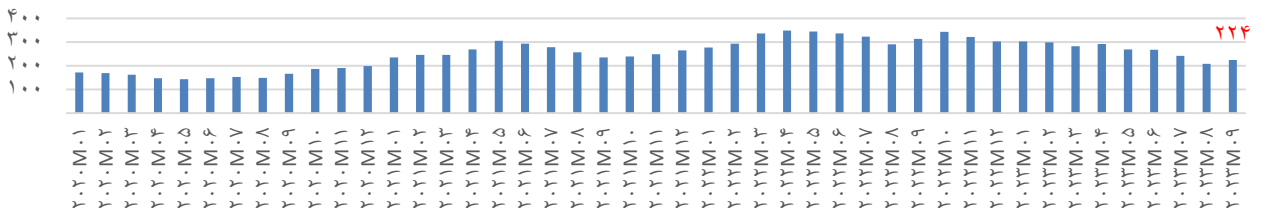
مرور بازارهای جهانی قیمت ماهانه روغن پالم (\$/mt)

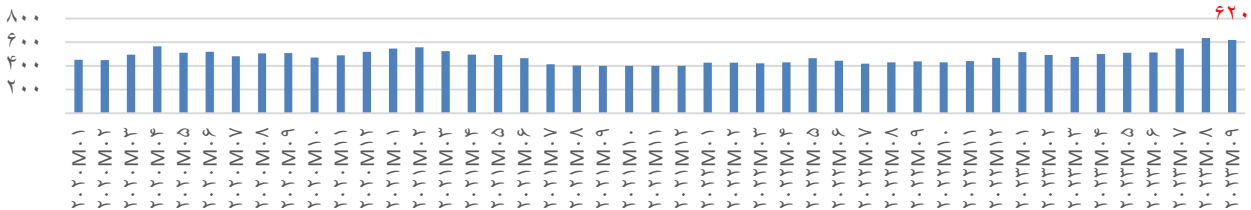
قیمت ماهانه کنجاله سویا (\$/mt)

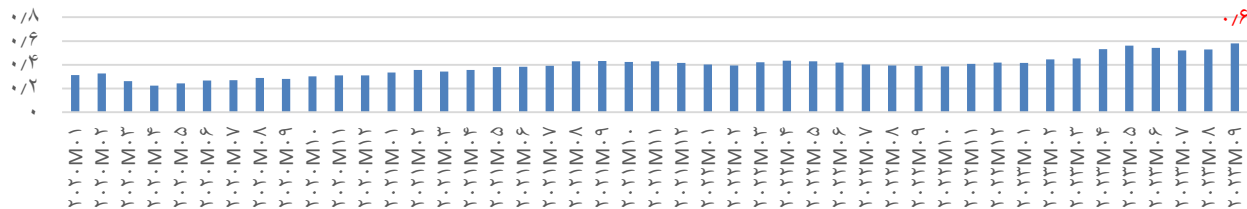
قیمت ماهانه ذرت (\$/mt)

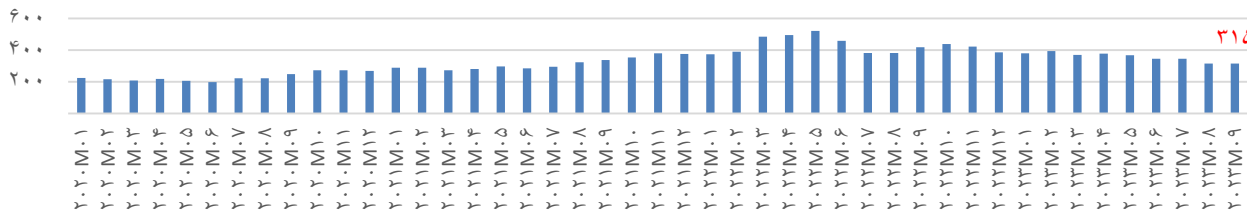
قیمت ماهانه برنج تایلندی ۵٪ (\$/mt)

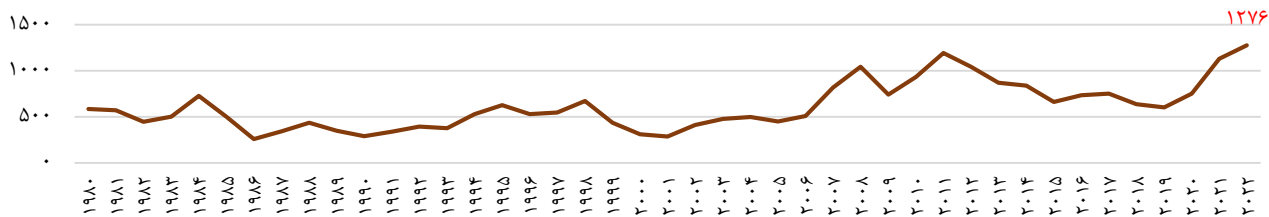
قیمت ماهانه شکر (\$/mt)

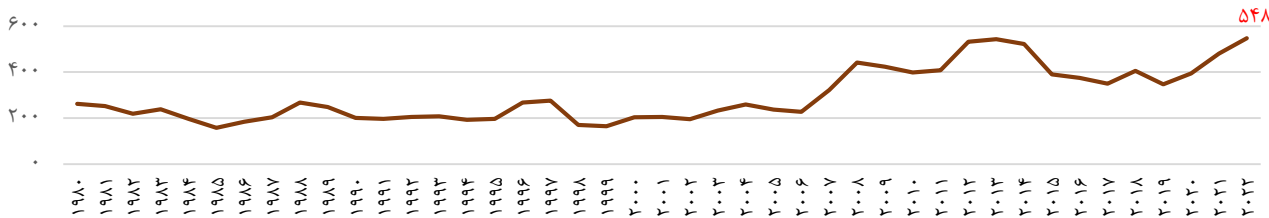
قیمت ماهانه گندم (\$/mt)

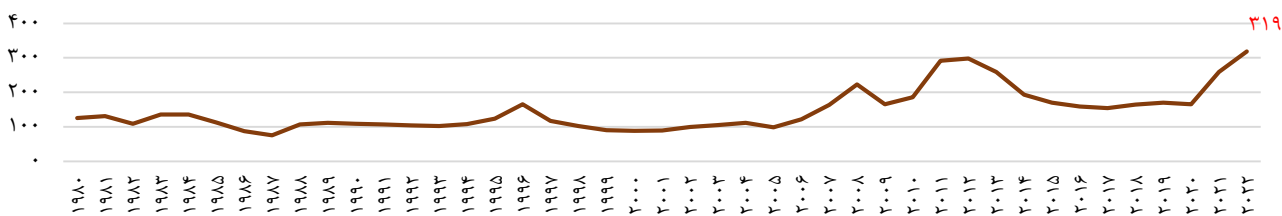
مرور بازارهای جهانی
سری زمانی سالانه قیمت روغن پالم (\$/mt)

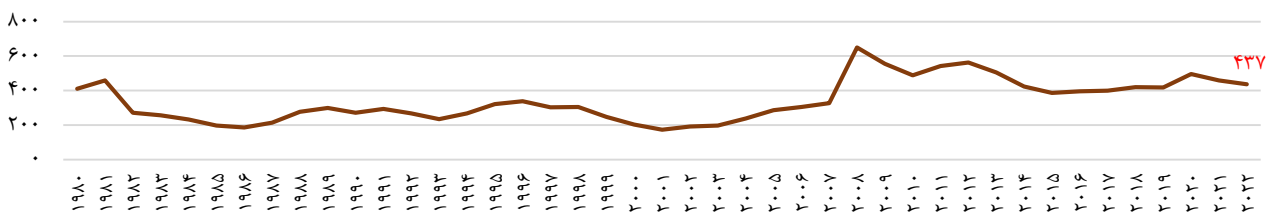
سری زمانی سالانه قیمت کنجاله سویا (\$/mt)

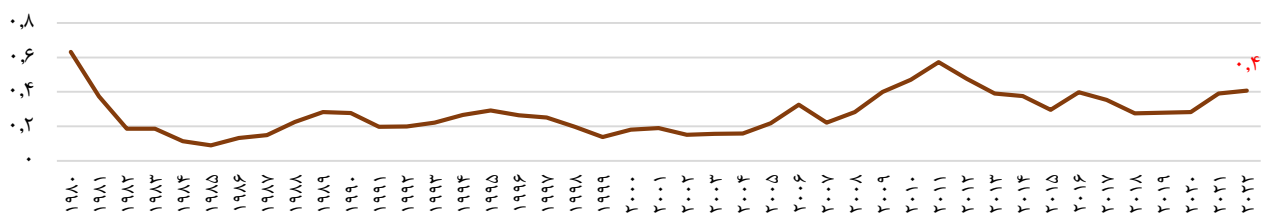
سری زمانی سالانه قیمت ذرت (\$/mt)

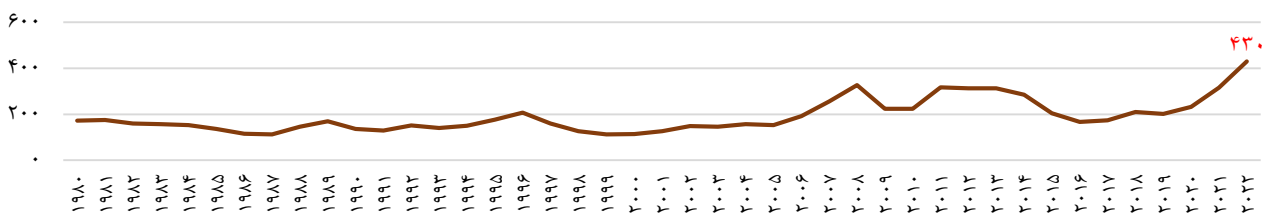
سری زمانی سالانه قیمت برنج تایلندی ۵٪ (\$/mt)

سری زمانی سالانه قیمت شکر (\$/kg)

سری زمانی سالانه قیمت گندم (\$/mt)

تحلیل KCG

از ابتدای سال ۱۴۰۲ تا کنون، بنگاه‌های فعال در بخش صنایع غذایی و کشاورزی تحت تأثیر متغیرهای کلان اقتصادی، تصمیمات سیاستی و همچنین سایر مناسبات کشور، با چالش‌های مختلفی مواجه بوده‌اند. با این حال، برای توسعه و رونق فعالیت این بنگاه‌ها فرصت‌ها و مزیت‌هایی نیز مطرح بوده است. در این راستا و در ادامه گزارش این شماره سعی شده است ریسک‌ها و فرصت‌های مهم این نوع بنگاه‌ها در هفت ماه گذشته تحلیل شود.

ریسک‌ها و تهدیدهای مهم

چالش‌های زنجیره‌های تأمین؛ در گزارشات تابستان ۱۴۰۲ به تفصیل به تحلیل تهدیدهای بخش کشاورزی در خصوص سه کالای اساسی گندم، گوشت مرغ و گوشت قرمز پرداخته شد. بر این اساس مشخص شد که چالش‌های موجود، مربوط به حلقه‌های ابتدایی و انتهایی زنجیره‌های تأمین (تولید) است. به نحوی که در زنجیره طیور و زنجیره گوشت قرمز، نقطه آغاز تحلیل مشکلات فعلی به تأمین نهاده اختصاص داشت. همین امر نیز توجیهی برای آسیب‌پذیری زنجیره‌ها با حذف ارز ترجیحی بود. البته در خصوص زنجیره طیور این نکته لازم به ذکر است که علاوه بر نهاده، مسائلی در خصوص مرغ لاین نیز در زنجیره تأمین قابل توجه است. به گونه‌ای که علی‌رغم بالاتر بودن ضریب تبدیل، پایین‌تر بودن وزن‌گیری در دوره پرورش و به‌طور کلی پایین بودن راندمان مرغ لاین نژاد آراین در مقایسه با رقبای خارجی همچون نژادهای راس و هوبارد، طبق ابلاغ رسمی هر مرغدار باید یا سالی یک دوره جوجه‌ریزی یا یک‌چهارم هر دوره از جوجه‌ریزی را به مرغ آراین اختصاص دهد. در خصوص زنجیره گوشت قرمز نیز خاطرنشان می‌شود که دلیل سهم بالای هزینه خوراک دام و تأمین علوفه دامی از قیمت تمام‌شده دام زنده و به دنبال آن گوشت قرمز (تقریباً ۶۰ درصد)، مشکلات اولین حلقه در این زنجیره بسیار حائز اهمیت است.

چالش‌های مربوط به حلقه پایانی زنجیره‌ها (حلقه توزیع) نیز عمدتاً به علت گسستگی زنجیره تولید، کشتار و بازار است. به نحوی که پس از تولید مرغ و دام (سبک و سنگین) زنده ارتباط مستقیمی بین تولیدکننده و پخش‌کننده وجود ندارد و این ارتباط از طریق واسطه و مباشر ایجاد می‌شود. شایان ذکر است که این موضوع در خصوص گندم نیز صدق می‌کند و در حال حاضر شرکت بازرگانی دولتی ایران نقش مباشر را ایفا می‌کند.

فرصت‌ها و مزیت‌های مهم

یکپارچه‌سازی زنجیره‌ها؛ یکپارچه‌سازی زنجیره‌ها از حلقه تأمین نهاده تا بسته‌بندی و توزیع، با کاهش واسطه‌ها، کاهش قیمت تمام‌شده و به دنبال آن کاهش بهای تمام‌شده را به همراه دارد. در این راستا، توسعه «کشاورزی قراردادی» به منظور برقراری ارتباط مستقیم کارخانجات تولیدی با کشاورزان و همچنین، اتصال مستقیم تولیدکنندگان و توزیع‌کنندگان از طریق ایجاد شبکه یکپارچه توزیع از جمله پیشنهادات KCG است. شایان ذکر است که تجربه جهانی در این خصوص حکایت از آن دارد که در سال ۲۰۲۰ یک سوم (۳۳ درصد) از ارزش افزوده بخش کشاورزی آمریکا از طریق کشاورزی قراردادی ایجاد شده است. خاطر نشان می‌گردد این کشور در سال ۱۹۹۶ استفاده از این نوع کشاورزی را آغاز کرده است.

توسعه زراعت چوب؛ در ماده ۳۱ قانون برنامه ششم توسعه به منظور حفاظت و صیانت از منابع طبیعی کشور و توسعه آن در چارچوب اصولی توسعه پایدار، به صورت تجمعی مساحتی به اندازه ۷۵ هزار هکتار برای «توسعه زراعت چوب» هدفگذاری شده است. در این راستا و همچنین با توجه به نیاز صنایع بزرگ به مواد اولیه چوبی، در اواخر سال ۱۳۹۸ سازمان منابع طبیعی و آبخیزداری کشور به عنوان متولی اجرای زراعت چوب با همکاری مؤسسه تحقیقات جنگل‌ها و مراتع کشور، «برنامه ملی زراعت چوب» کشور را تهیه کرد. در این سند ملی، برنامه عملیاتی سطح زراعت چوب برای ۱۰ سال بعد شامل کشت گونه‌های تندرشد چوبی زودبازده به‌ویژه با گونه‌های صنوبر و اکالیپتوس پیش‌بینی شده است.

از جمله اهداف این برنامه می‌توان به تأمین نیاز چوبی صنایع چوب و کاغذ، صیانت و حفاظت پایدار از جنگل‌های طبیعی و متعاقب آن کاهش فشار بر عرصه‌های جنگلی طبیعی، گسترش فعالیت صنایع تبدیلی چوب و استفاده بهینه از منابع آب و خاک کشور اشاره کرد. بر اساس آمار گزارش شده در آمارنامه کشاورزی (جلد دوم) وزارت جهاد کشاورزی، در سال ۱۴۰۰ مساحتی برابر با ۴۰ هزار هکتار برای اجرای عملیات توسعه زراعت چوب در کل کشور تصویب شده که در عمل تقریباً ۴۷.۵ درصد آن عملیاتی شده است.

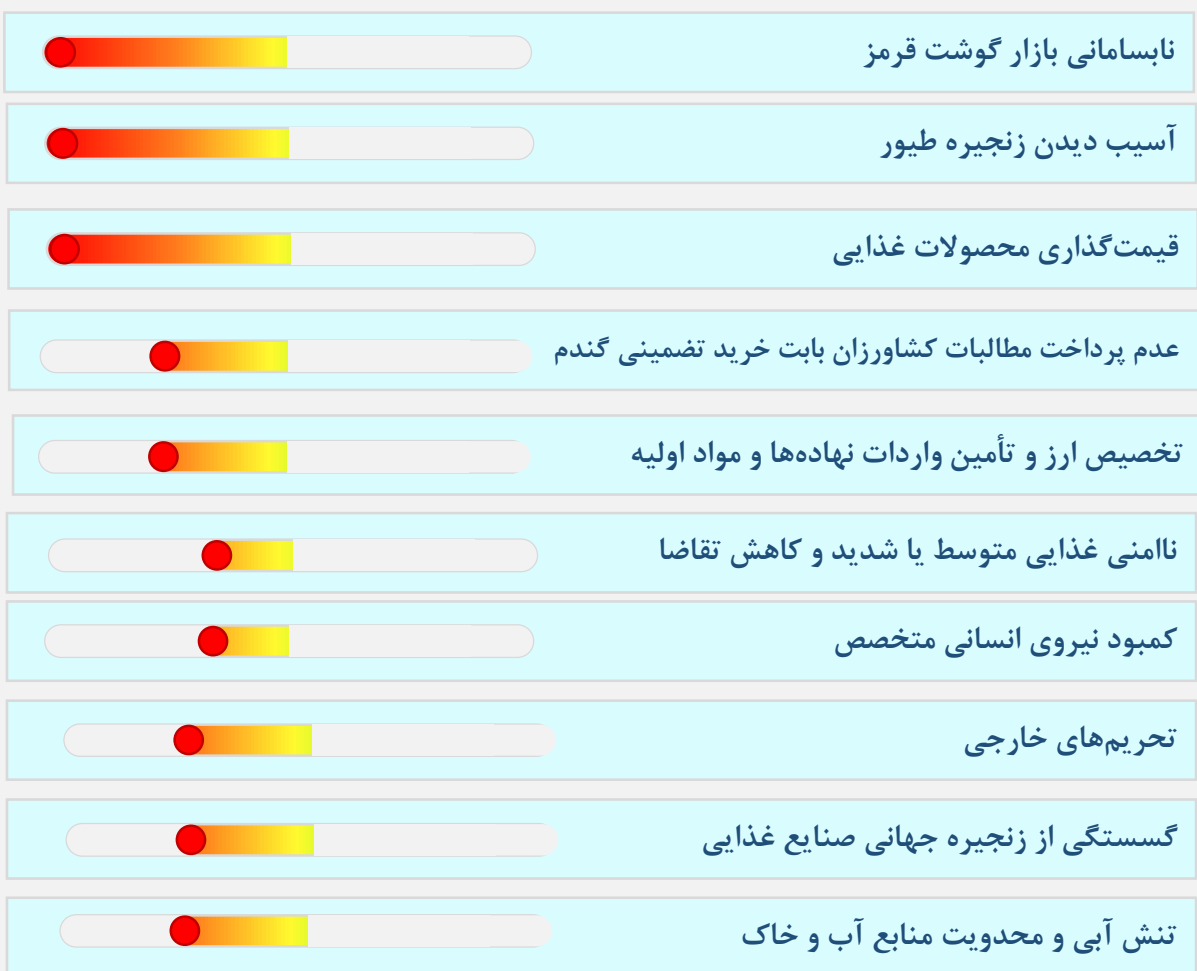
لازم به ذکر است که توسعه زراعت چوب علاوه بر تأمین نیاز داخلی، از طریق امکان صادرات و کاهش نیاز به واردات منجر به درآمدزایی ارزی و همچنین صرفه‌جویی ارزی برای اقتصاد خواهد شد.

عوامل موثر بر کسب و کار بخش کشاورزی و صنایع غذایی در سال ۱۴۰۲

فرصت‌ها و مزیت‌های مهم

ریسک‌ها و تهدیدهای مهم

منابع و مأخذ

- واحد مطالعات گروه مشاوران کیش.
- آمارنامه کشاورزی، وزارت جهاد کشاورزی سال ۱۳۹۸ تا ۱۴۰۱.
- Regional Economic Outlook - Middle East and Central Asia, April ۲۰۲۳.
- World Bank Data, September & October ۲۰۲۳.
- بانک مرکزی؛ حسابهای ملی و گزیده آمارهای اقتصادی.
- مرکز آمار ایران؛ آمارهای مختلف.
- International Monetary Fund, World Economic Outlook, April ۲۰۲۳.
- FAO, Agricultural commodity markets ۲۰۲۲.

معرفی اجمالی این محصول:

کارشناسان KCG، بر اساس آخرین آمارها و شاخص‌های معتبر داخلی و بین‌المللی به صورت ماهانه آخرین وضعیت شاخص‌های کلان، شاخص‌های بخشی، آمارهای بین‌المللی و وضعیت بازار محصولات اصلی را به همراه تحلیل عوامل موثر بازار تهیه و ارائه می‌کنند.

مزایا برای مشتریان:

- اطلاع از آخرین وضعیت متغیرهای اقتصادی داخلی و خارجی
- اطلاع از آخرین پیش‌بینی‌ها از قیمت محصولات اصلی
- اطلاع از فرصت‌ها، تهدیدها و ریسک‌های پیش‌روی صنعت

مشتریان این محصول:

- مدیران عامل بنگاه‌های بزرگ
- تحلیل‌گران
- سرمایه‌گذاران
- برنامه‌ریزان و مدیران ریسک شرکت‌ها
- شرکت‌های تأمین سرمایه و مشاوران مالی

گروه مشاوران کیش

شریک راهبردی رهبران صنعت کشور و بنگاه‌های بزرگ پیشرو

معرفی گروه مشاوران کیش

شرکت «گروه مشاوران اندیشه‌ورز مشکات کیش» یک شرکت خصوصی است که مأموریت آن، ارائه انواع خدمات مشاوره‌ای و تخصصی به شرکت‌ها و بنگاه‌های اقتصادی در زمینه‌های سرمایه‌گذاری، توسعه کسب و کار، توسعه بازار، فناوری مالی، مدیریت زنجیره تأمین، تحلیل، پژوهش‌های کاربردی و آموزش‌های تخصصی است.

نشانی دفتر مرکزی: جزیره کیش، خیابان رودکی، ساختمان اداری دیپلمات، طبقه سوم، واحد ۳۱۵
تلفن: ۰۷۶ ۴۴۴۶۱۰۰۷

KCG
Kish Consultants Group

www.kishgroup.net